

Щороку 18 травня, за рішенням XII Генеральної Асамблеї Міжнародної ради музеїв (ІКОМ), відзначаємо Міжнародний день музеїв.

Бажання зібрати та зберегти притаманне людині з прадавніх часів. Людству відомі колекції ще з часів давнього Єгипту, Китаю, Греції, Риму тощо. Донауковий період в історії музеології тривав із середини XVI ст. до останніх десятиліть XIX століття. Після виходу в Мюнхені 1565 року праці бельгійського лікаря Квіккерберга, присвяченої питанням раціонального укладу музейних збірок, зацікавлення музейною діяльністю зросло. Масовий вибух інтересу до музейної справи на зламі XIX-XX століть називають "першою музейною революцією". "Друга музейна революція" відбулася у 1950-1970-х роках. Її суть зводилася до переоцінки ролі музеїв у суспільстві й усвідомлення їхнього важливого місця в освітньому та виховному процесах. Питання збереження національно-культурного надбання, вивчення історії рідного краю, збір матеріалів з цих питань вносять в життя людини високий ступінь духовності, виховують у ній моральні та естетичні ідеали, пошану до минулого, турботу про майбутнє.

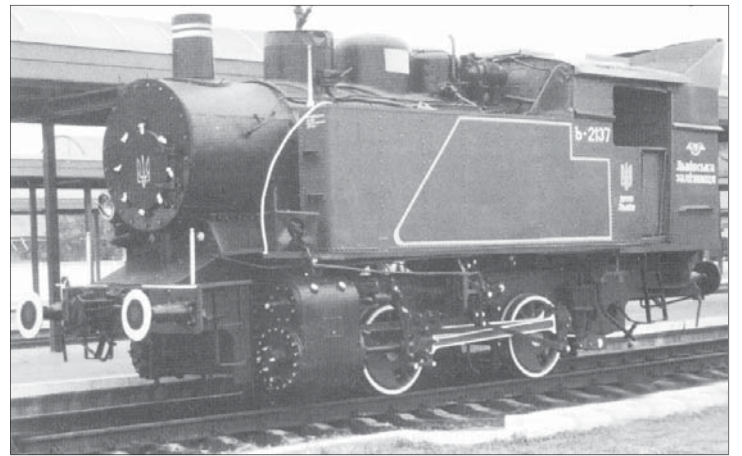
Музейні збірки не тільки сприяють поширенню знань про минуле, але й відтворюють національний характер народу, його культуру, традиції, відповідають на численні запитання минулого і сучасного.

У 2002 році у громадському і культурному житті України з'явилася програма "Музеї України", основним завданням якої є налагодження інформаційної та матеріальної підтримки українських музеїв. Для популяризації української історії, культури, традицій в Києві 2004 року засновано науково-популярний журнал "Музеї України". Україна є членом міжнародної конвенції про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини.

Львівщина – край багаті історії і духовних традицій українського народу, вона займає одне з провідних місць за кількістю музеїв. На сьогоднішній день у Львівській області налічується 80 державних і приватних музеїв, лише у Львові їх понад 40.

Поряд з державними музеями важливе місце у збереженні, вивченні і пропагуванні пам'яток національної культури належить музеям, які функціонують на громадських засадах. Сьогодні в Україні є понад чотири тисячі громадських музейних закладів. Їх створюють при різних організаціях: на підприємствах, в установах, у навчальних закладах на основі рішення громадських організацій за підтримки та методичної допомоги державного

межами України музеї технічного профілю. Чільне місце серед цих музеїв займає музей історії Львівської залізниці. Його засновано в 1973 році. На той час це був перший залізничний музей на теренах тодішньої УРСР. У наш час діє також музей Донецької залізниці та планується створити музей на Південно-Західній і Південній залізницях, а також музей вузькоколіїних залізниць на Сколівщині у Карпатах. 4 листопада 2001 року з нагоди 140-річчя Львівської залізниці в Будинку науки і техніки локомотивного депо "Львів-Захід" було відкрито відновлену експозицію Музею історії Львівської залізниці, найстаршої магістралі України. Експозиція музею розповідає про народження та будівництво заліз-

ваються на Львівській залізниці. З часу роботи відновленого музею історії залізниці організовано близько двох сотень площинних виставок, які знайомили широке коло людей із

реставрують та готують експонати для майбутньої експозиції, а проектно-кошторисна група залізниці готує проектну документацію для розміщення виставки біля приміського вокзалу станції Львів. Досвід проведення такої виставки 4 листопада 2009 року на день залізничника, коли на цьому вокзалі демонструвалось 11 одиниць залізничної техніки, засвідчив високий інтерес львів'ян та гостей міста до цієї події.

Музей залізничної техніки повідомитиме сучасним вимогам екскурсійної, туристичної та рекламної діяльності і увійде до переліку об'єктів, які демонструватимуться гостям футбольного турніру "Євро-2012", які відвідають Львів.

Новостворений музей слугуватиме вихованню у залізничників почуття гордості, любові до залізничних професій та підприємств, на яких вони працюють. Нова експозиція сприятиме збереженню історичної пам'яті про минулі покоління залізничників, які вклали свою працю у розбудову Львівської залізниці, буде підвищувати національну свідомість та бажання зробити свій внесок у розбудову незалежної України.

Відома українська поетеса Ліна Костенко писала: "Лиш храм збудуй, а люди в нього прийдуть".

Юрій ТОМІН
ветеран транспорту,
почесний залізничник

Музей – це скарбниця епох

музею. Багато таких музеїв є в західних областях України. Приміром, у Львівській області зареєстровано 118 громадських музеїв і музейних кімнат, у Волинській області – 51, у Івано-Франківській області – 88, у Закарпатській області – 100 та у Тернопільській області зареєстровано 141 громадський музей. Понад сорок років науково-методичний відділ Львівського історичного музею спрямовує і координує діяльність музеїв у Львівській області, які працюють на громадських засадах. Львівський історичний музей цього року відзначає 117 річницю від часу свого заснування. Мережа музеїв Львівщини має різноманітний профільний склад: сімнадцять громадських музеїв області удостоєні почесного звання "Народний музей", чотири – "Зразковий музей". У фондах музеїв, що працюють на громадських засадах, налічується близько 300 тис. експонатів.

Експозиційною та виставковою діяльністю, оригінальними музейними пам'ятками відомі далеко за

ниці на теренах Галичини, Волині, Буковини та Закарпаття за часів Австро-Угорщини, Польщі, СРСР та за часів незалежної України. До уваги відвідувачів – матеріали про становлення європейських залізниць, про будівництво першої у Галичині залізничної колії Перемишль-Львів, вокзалів, станцій, штучних споруд, відбудову магістралі після Першої та Другої світових воєн, про видатних залізничників та трудові залізничні династії Львівської магістралі.

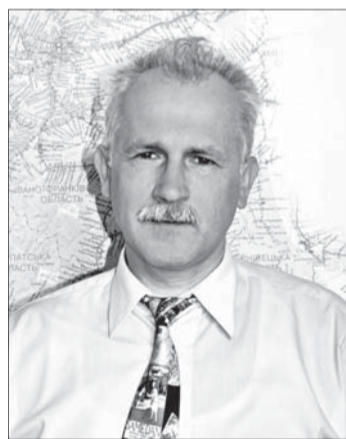
На основі матеріалів, представлених у музеї, написано монографії, захищено кандидатську дисертацію, опубліковано десятки статей у пресі, відзняті телевізійні сюжети. Експозиції музею стають основою для написання курсових робіт студентами Львівських вузів, майбутніми істориками, географами, менеджерами з туризму. Музей постійно відвідують екскурсії школярів, студентів, гостей та мешканців міста, учасників семінарів, конференцій, нарад та інших заходів, що відбу-

історією та досягненнями колективу Львівської магістралі, із впровадженням на підприємствах залізниці сучасних технологій та передового досвіду. Експозиції виставок також розповідали про досягнення у соціальних питаннях та культурному житті залізничників. Музей історії залізниці підтримує наукові зв'язки з іншими музеями, науковими установами та навчальними закладами і в Україні, і за кордоном.

Однак існуючі площі музею не дають можливості повною мірою висвітлити багатоганне життя залізниці, сучасний її етап діяльності. У музеї нема зразків рухомого складу, які особливо цікавлять знавців історії залізничного транспорту. Тому, у зв'язку з майбутньою ювілейною датою – 150-річчям Львівської магістралі – керівництвом залізниці та дорожнім профспілковим комітетом прийнято рішення про створення музею, а у 2011 році як першої черги – виставки залізничного рухомого складу під відкритим небом. На даний час локомотивні та вагонні депо

Рейкова екскурсія в історію Львова

Нещодавно до Львова знову завітали студенти Люблінського католицького університету, що спеціалізуються на ландшафтному дизайні. Торік польські студенти здійснили пізнавальну поїздку залізничною гілкою від станції Підзамче до вул. Личаківської, а цього року привезли ескізний проект залізничного туристичного маршруту, виконаний спільно зі студентами Львівського лісотехнічного університету. Про перспективи використання старої залізничної гілки розповідає начальник дорожньої геофізичної станції Ярослав ГОРОДЧУК (на фото), який брав участь у програмі візиту гостей із Польщі.

постійно дбає залізниця, окрім цього потрібні додаткові платформи для зупиночних пунктів, де туристи будуть зупинятися і знайомитися з історичними, технічними та природними пам'ятками. Хоча це пов'язано з додатковими витратами, але варто не забути під час проведення таких робіт і про неповносправних екскурсантів - привабливість маршруту від цього лише зростає. Крім того, на екскурсійному маршруті ба-

жано передбачити кілька вбиралень та кіосків із напоями й продуктами харчування.

– Що, на вашу думку, необхідно для реалізації цієї давньої ідеї?

– Перш за все – потрібна спільна воля міста і залізниці. Зрозуміло, що ніхто не буде витратити кошти на обладнання зупиночних пунктів та виділення рухомого складу під екскурсії без реальних та прорахованих планів. Отже, місту необхідно чітко проаналізувати туристичні можливості цієї залізничної гілки і розробити детальну програму її використання. Розмова з мерією Львова на цю тему триває постійно. Вже відбулося кілька конференцій, круглих столів, навіть передбачалося виділення під цей проект певних коштів Міністерством культури, та через економічну кризу забракло фінансів. Зрозуміло, що й іноземних туристів, на яких у першу чергу і робиться розрахунок, необхідно забезпечити мінімальними умовами комфорту.

До речі, необхідні зручності передбачені у новому проекті польських та львівських студентів. Вони вже не перший рік тісно співпрацюють з адміністрацією ландшафтного парку "Знесіння", і одна з частин проекту присвячена якраз туристичному використанню залізничної гілки від станції Підзамче до колишньої станції Личаків та її облаштуванню. Варто наголосити, що всі ці роботи виконуються на сучасному європейському рівні та цілком безкоштовно.

– Сьогодні Львів активно готується до проведення європейського чемпіонату з футболу. Чи може увійти новий туристичний маршрут у його програму?

– Ефективна репрезентація Львова перед численними зарубіжними туристами надзвичайно актуальна. Думаю, що новий залізничний туристичний маршрут може стати яскравою сторінкою в історії розвитку міста. Залежно від кількості пасажирів залізниця може планувати під екскурсії різний рухомий склад – від дрезини на 10-15 місць до сучасного

рейкового автобуса. Питання лише у рівні необхідного комфорту та ефективного використанні посадкових місць.

За проектом, розробленим польськими та львівськими студентами, на цьому екскурсійному маршруті пропонується зробити сім станцій: Підзамче, село Знесіння, гора Хомець, село Кривчиці, вулиця Богданівська, станція Личаків та ЗАТ "Ензим". За попередніми розрахунками екскурсія повинна тривати в межах двох годин. У штаті парку "Знесіння" є кваліфіковані екскурсоводи, які добре знають ці місця та достатньо володіють залізничною тематикою. Є вже попередня домовленість із адміністрацією парку про встановлення на маршруті зразків старовинної залізничної техніки та зразків порід, які свого часу перевозилися залізницею. Отже, тепер справа за містом.

Спілкувався Олександр ГЕРШУНЕНКО
Фото автора.

ЗАСНОВНИКИ:
управління Львівської залізниці та дорпрофсож
Регістраційне свідоцтво
КВ № 1252.
Редактор
Ігор ПАРАЩАК
тел. 226-32-97
факс. 226-41-83
Заступник редактора
Андрій ВЕЗДЕНКО.....226-26-10

Відповідальний секретар
Галина КВАС.....226-25-67
Кореспонденти:
Орися ТЕСЛЮК.....226-32-03
Ольга ПАДКОВСЬКА.....226-01-65
Дмитро ПЕЛИХ.....226-36-23
Олександр ГЕРШУНЕНКО.....226-37-83
Оксана ПОДОЛЬСЬКА.....226-39-34
Коректор Валентина СУТАК.....226-37-80
Бухгалтер Тетяна АНДРУШКО.....226-46-80

Львівський Залізничник
Адреса редакції: 79000 м. Львів, вул. Гоголя, 1.
E-mail: lz@railway.lviv.ua
ГС ДТГО "Львівська залізниця"
Р/р 260000092670
Код ЄДРПОУ 20851444 МФО 325956
ЛФ АБ "Експрес-Банк"

Індекс газети 30223.
Виходить щоп'ятниці.
Тираж 36 822.
Замовлення 698.
Зверстано у комп'ютерному центрі редакції газети "Львівський залізничник".
Комп'ютерна верстка
Антоня БЕГЛЯРОВА 226-38-15.
Склад редакційної колегії:
Ігор Паращак, Андрій Везденко, Орися Теслюк, Галина Квас, Олександр Гершуненко.

Точка зору авторів може не збігатися з позицією редакції.
Передрук текстових чи візуальних матеріалів газети можливий лише з письмового дозволу редакції. Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали. Рукописи та листи авторам не повертаються. При цитуванні посилання на газету "Львівський залізничник" обов'язкове.
Газету віддруковано у "Видавничому Домі "Високий Замок".